

MOTERŲ DIRVA

Rugsėjis (Sept.), 1948

No. 9

MŪSŲ
LAIKRAŠTIS

A.L.R.K. Moterų Sąjungos
Organas

Moterų Sąjungos Centro Valdyba 1947-9

Ofiso adresas: 4559 So. Paulina St. Chicago 9, Ill.

Dvasios vadas—KUN. N. PAKALNIS.
259 No. 5th St., Brooklyn, N. Y.

Pirmininkė—ALBINA DRIZA. 1238
Broadway Ave., Grand Rapids, Mich.

Vice pirmininkė—VERA GALNAITĖ.
717 W. 18th St. Chicago 16, Ill.

Raštininkė—ALBINA POŠKIENĖ 4559
So. Paulina St. Chicago 9, Ill.

Centro Rašt. namų adresas: 6606 So.
Washtenaw Ave., Chicago 29, Ill.

Išdininkė—ELENA STATKIENĖ. 4559
So. Paulina St. Chicago 9, Ill.

IŽDO GLOBĖJOS

ELZBIETA PAURAZIENĖ. 17403 Quincy
Ave., Detroit 21, Mich.

FRANCES BAČINSKAS, 39 Providence
St. Worcester, Mass.

SEPTINTOJI CENTRO NARĖ

NELLIE MEŠKUNAS. 91 Congress Ave.,
Waterbury, Conn.

DAKTARAS-KVOTEJAS

DR. S. BIEŽIS, 2201 W. Cermak R.,
Chicago 8, Ill.

DIREKTORĖS

Connecticut valst.—NELLIE MEŠKU-
NAS. 91 Congress Ave., Waterbury, Conn.

Illinois valst.—MARIJONA ŠRIUPŠA,
6733 So. Campbell Ave., Chicago 29, Ill.

Massachusetts, Maine ir New Ham-
shire valst.—GENEVIEVE KANEB, 21
Commodore Rd., Worcester, Mass.

Michigan valst.—MARIJONA KASE
16856 Littlefield, Detroit 27, Mich.

New York ir New Jersey valst.—
STELLA STRAZDAS, 135 Liberty St.,
Linden, N. J.

Ohio valst.—ONA STEPTEL, 1218 Cas-
tleton Rd., Cleveland Heights, Ohio.

Pennsylvania valst. — J. TAMANAUS-
KIENĖ, 218 Oak St. Minersville, Pa.

Maryland valst.—ALDONA MATUKAI-
TĖ, 1427 W. Lexington St. Baltimore 23,
Md.

ORGANO REDAKTORĖ

SOFIJA SAKALIENĖ, 2056 W. 23rd
St., Chicago 8, Ill.

LITERATINĖ KOMISIJA

VERA GALNAITĖ, 717 W. 18th St.
Chicago 16, Ill. ANTANINA WACKELL,
237 Millbury St., Worcester, Mass. MARI-
JONA JOKUBAITĖ, 175 Fillmore St.,
New Haven, Conn.

SKUNDŲ IR APELIACIJŲ KOMISIJA

M. DELIONIENĖ, 10 Shannon St. Wor-
cester, Mass. M. PAUKŠTIENĖ, 4318
Manlewood St., Chicago 32, Ill. K. SRIU-
BIENĖ, 1627 So. 51 Ct., Cicero 50, Illi-
nois.

ATSTOVĖS I FEDERACIJOS TARYBA

VERONIKA LIUTKIENĖ, 32 Arthur
St., Worcester, Mass. ANTANINA BAR-
VITZ, 2013 Canalport Ave., Chicago 16,
Illinois.

LEGALIS PATARĖJAS

ADV. JOSEPH GRISH, 77 W. Wa-
shington St., Chicago, Ill.

"MOTERŲ DIRVA"

Laidžia Amerikos Lietuvių Romos
Katalikų Moterų Sąjunga

PRENUMERATA:

Am. J. Valst metams	\$2.00
Pusmečiui	\$1.00
Vienas egz.	.15
Užsienyje metams	\$2.50
Pusmečiui	\$1.25

"MOTERŲ DIRVA"

2056 W. 23 St., Chicago 8, Illinois
Telephone FRontier 6-1754

WOMEN'S FIELD

Published monthly by ALRC Women's
Alliance of America

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$2.00
Six Months	\$1.00
Single copy	.15
In foreign countries yearly	\$2.50
Six Months	\$1.25

WOMEN'S FIELD

2056 W. 23 St., Chicago 8, Illinois
Telephone FRontier 6-1754

ŠEIMA IR MOTERIS

VESTUVINIŲ vaišių metu ką tik ištekęs moteris man labai atvirai pasakė:

— Kunige, aš nemyliu savo vyro...

— Tai kodėl tekėjai už jo — paklausiau.

— Kodėl? Pati nežinau. Seniai su juo draugavau, pripratau, be to, jis mane labai myli. Gal būtų, sugyvensime...

Ilgai kalbėjau su jauna moterimi, pabrėždamas, jog moterystė — šventas ryšys, jog reikia ne tik meilės, bet ir pagarbos bei ištikimumo. Moteris klausėsi ir ryžosi nesulaužyti duoto pažado.

Ačiū Dievui — ši šeima ligi šiol labai gražiai sugyvena ir ne vienas stato ją pavyzdžiu kitiems.

Meilė — tai pasiaukojimas

VISAI neseniai dalyvavau ypatingose jungtuvėse: lietuvaitei tekėjo už kitataučio. Jiedu tarpusavyje kalbasi trečiaja — vokiečių kalba. Kai linkėjau jaunavedžiams Dievo palaimos, lietuvaitei man atsakė:

— Aš tikiu, kad Dievas laimins mums. Abu mus suvedė ir surišo vargas. Jis, mano vyras, neturi nei gimių, nei artimųjų. Ką gi juk meilė yra pasiaukojimas...

Taip, meilė yra pasiaukojimas. Nors ši lietuvaitei ištekojo už kitataučio ir tuo atžvilgiu įsipareigojo labiau, nei kuri kita (ji ryžtasi savo vaikus lietuvių tautos dvasioje auklėti ir netgi vyrą moko lietuvių kalbos), — ji vis dėlto supranta viena, jog šeimos laimė didžia dalimi priklauso nuo abiejų aukos dvasios.

Kai šeimoje viešpatauja egoizmas, savanaudiškumas, kai nepajėgiama ar

nenorima suprasti antrosios pusės, — sugyvenimas pasidaro nebeįmanomas.

Nei vienas žmogus neišvengia kai kurių klaidų; kiekvienas yra ydingas. Tačiau, kai žmogus ryžiasi įvairius patiriamus nemalonumus paversti auksu Viešpačiui, — jis gali tikėtis ir dangaus palaimos.

Šeimai reikia iš anksto rengtis

Jaunuolis, norėdamas būti mokytoju, turi ilgai mokytis, ir auklėtis, kad pagaliau galėtų mokyti ir auklėti jam pavestus vaikus.

Ilgai ir kruopščiai rengiasi būsimieji kunigai, gydytojai, inžinieriai. Jie jaučia būsimą atsakingumą, jaučia būsimų pareigų svarbą, ir nesigaili triūso, kad būtų verti pasirinktų pareigų atžvilgiu.

Sudarą šeimą jaunuoliai turi žinoti, jog jų pareigos ir atsakingumas taipgi didelis. Jie turi žinoti, kad reikės visą amžių dalintis vienu kryžiumi — reikės pakęsti vienas antro ydingumą, padėti sunkioje gyvenimo kelionėje, paskum auklėti vaikus, parengti juos jų gyvenimo uždaviniais.

Jau šeimoje bręstą jaunuoliai turi gauti iš tėvų pagrindinių žinių apie moterystę. Tas žinias vėliau turi gilinti auklėtojai ir kunigai. Gali padėti ir rimtos auklėtojų knygos, laikraščiai.

Tačiau veltui bus statomi namai, jei nebus prašoma Dievo pagalbos. Viešpats yra žmogaus kelių nurodotojas, ir Jo palaima yra būtina, norint nepasiklysti gyvenimo klystkelėse.

Šituo atžvilgiu jaunuoliui į pagalbą ateina malda. Ji turi parengti jaunuolio ir mergaitės sielą Dievo malonei ir būsimam šeimos gyvenimui.

Jaunos mergaitės malda

FILADELFIJOJE 1946 m. mirė Elizabeth Dreaver. Jos archyve tarp įvairių užrašų atrasta nepaprastai graži malda už būsimą moterystę. Būžnytinei vyriausybei leidus, ši malda buvo atspausdinta ir išdalyta jaunuoliams. Štai tos maldos tekstas:

— O mano Tėve, tokiu nuostabiu laimės nujautimu yra perpildyta mano širdis, kad net baimė mane gaubia. Štai mano jaungtvių diena--

Leisk — meldžiu Tave, Viešpatie — kad šio ryto nepaprasto džiaugsmo niekuomet neaptemdytų gailesčio ašaros dėl to žingsnio, kurį dabar ryžtuosi žengti. Geriau tegu šios dienos atminimas kiekvienais metais būna vis saldesnis.

Tu, Viešpatie, parodei man tą, kuris yra vertas mano giliausio jausmo.

Įkvėpk mane, Dieve, jėgą, kad galėčiau padėti savo vyrui užlaikant jo ištikimybę ir meilę. Tegu jam būsiu tikra drauge, bičiule, mylimąja, vedančia žvaigžde tarp pagundų, kurios gali mėginti tą karštą, šiandien man priklausančią širdį.

Suteik man malonės padaryti mano namus maloniausia pasaulyje vieta. Padėk kurstyti mano židinio liepsną, kad liepsnotų liepsna, didesne už kitas šviesas, kurios galėtų aptemdyti jo šviesą.

Leisk man — prašau Tave — ryžtingai sutikti smulkius nesusipratimus ir gyvenimo rūpesčius.

Būk prie manęs, kai pradėsiu vykdyti savo moteriškąjį pašaukimą ir saugok nuo suvadžiojimų gyvenimo takuose. Lydėk mus iki žemiškojo gyvenimo pabaigos.

O mano Tėve, laimink mūsų jaungtvių dieną, laimink pirmą moterystės

tės naktį, pašvesk mano motinystę, jei rasi mane vertą tos malonės.

O kai jau užges visi meilės apžavai, kai rūpesčiai ir patyrimai paliks savo pėdsakus, padaryk, o gerasis Dieve, kad fizinį grožį pakeistų gražiausia draugiškumo jėga. Kad ranka rankon pereitume per senatvę, kurią turime vilties nuskaidrinti saulėta mūsų gerų ir laimingų vaikų šviesa.

Tokia yra mano, Tėve, malda. Išklausyk jos, Viešpatie. Amen.

Tai yra pati gražiausia malda, kokia gali kalbėti jauna mergaitė, žengdama prie altoriaus moterystės pajaminimo.

Kun. J. Kuzmickis

Tėvynės Ginti Išėjo Broliai

Lietuvos Partizanų Daina

Pražydo pirmos mėsos žibuoklės,
Paukštelio dainos skrieja linksmai,
Tėvynės ginti išėjo broliai
Tylūs, bet narsūs, kai tie arai.

Lange parimo sena motulė,
Ir mergužėlė liko viena —
Jinai žinojo, kai vėjai siuto,
Kad partizano sunki dalis.

Vėjai įsiutę blaškės ir staugė,
Draskė žibuoklių mėlsvus žiedus.
Kvatojo ginklai, sprogo granatos,
Lydėjo vėją piačiuos laukuos.

Apgaubė kapą lieknas berželis,
Žvaigždėm sužibus verkė naktis —
Tarytum sakė sudiev mergelei,
Jau nebučiuosiu tavo akis.

Mėgok tyliai tu, partizane,
Tavęs gimtoji šalis liūdės —
Pačioj jaunystėj padėjai galvą,
Lietuvą laisvą visad regi.

'Norėčiau įlašinti Kraują į Rašalą'

Sibiro tremtinių laišakai

Laikui bėgant, mūsų gyvosios bolševizmo aukos, Sibiro tremtiniai, gauna progų su savo likusiais Tėvynėje artimiausiais pasikeisti laiškais. Didelis pluoštas tokių laiškų, kaip autentiškos vertės istoriniai dokumentai, apnuogintai vaizduoja neišpasakytai liūdną šių mūsų brolių ir sesių dalį ir pirštu prikišamai rodo Vakarų pasauliui jų vakar dienos sąjungininko nematytą—negirdėtą barbarizmą, buvo mūsų kovojančių lietuvių pasiūsti iš anapus geležinės uždangos.

Žmonos—motinos laiškas.

Kažkur Sverdlovsko srityj, viename sovechoze jau dvejus metus kamuojasi, kaip ir tūkstančiai kitų mūsų tremtinių, viena iš daugelio lietuviška šeima: vyras, žmona ir du vaikai. Žmona dar Lietuvoje turi seną motiną ir sergantį brolių, kuriam ji rašo apie savo baisų gyvenimą. Laišką pradeda B. Brazdžionio eilėraščiu:

Visam pasaulyj aidi skaudūs
mūsų žingsniai —
visų šalių, visų dienų, visuos
keliųos,
artyn, artyn vis prie mirties
atverto slenksčio
ir niekad, niekad atgalios...

Citavimas poetų iš atminties, o taip pat graži rašysena rodo, kad laiškų autorė, lygiai kaip ir visa jos šeima, priklauso mūsų inteligentijai. Iš kiekvienos laiško eilutės matyti, kaip laiško rašytojos nuovargis didėja, nerivingumas auga. Ir tai suprantama, kai imi skaityti:

“Mano gerasis ir nepamirštas broli!

“Šiandien ne taip ryškiai jaučiu ištrėmimą, kaip kitomis dienomis. Šiandien gavau Tavo ir Mamytės laiškus. Šiandien vėl mokėjau juoktis ir būti žmogumi...

“Tau senokai rašiau ir turėčiau už tai atsiprašyti. Rimtos priežasties kaip ir nebuvo, tad ir pasiteisinti nemokėčiau. Esmė, galbūt, tame, kad Urale buvo pavasaris pasirodęs. Pirmosios dvi gegužės dienos buvo nuostabiai gražios. Medžių pumpurai per vieną dieną virto lapais... Mus visus pritrenkė toks pavasario staigus pasirodymas. Ilgai žiūrėjau aš į išsprogusius medžius. Klausiausi, kaip kalnuose aidi ganomų ožkų skambučiai. Žiūrėjau į saulę, jaučiau vėją, švelnų pavasario vėją iš vakarų ir nejučiomis darėsi liūdna... Buvo dienų, kada atrodė, jog nepakelsime tokios dvasios nuotaikos...

“Vis dėlto, antras pavasaris užklupo mus ištrėmime. Visi kaip vienas pajutome, kaip nepaprastai pasiilgome savo mažutės tėvynės, dieną ir naktį girdėjome mus šaukiantį Nemuną, matėme baltas alyvas, o kalnuose šypsojosi mėlynakės žibutės... Taip, mano gerasis broli, mes galvojome apie pavasarį tėvynėje. Jis nuostabiai turėtų būti gražus. Ar grįšime mes kada?...

“Šiandien vėl šiek-tiek atsipeikėjau. Urale vėl žiema. Nuo gegužės 6 d. iki šiandien pas mus siaučia sniego pūgos, vėl šaltis ir darganos plaka tremtinių veidus. Tačiau tai ge-

riau negu saulė. Tada, bekovodami su gamta, pamirštame viską, viską...

“Man buvo skaudu skaityti žodžius, kuriais išmetinėjai už narašymą. Sakai, kad mes užpykę. Kaip Tu valėjai taip pagalvoti? Dažnai galvoju, kad Tėvynėje be Tavęs ir Mamytės man nieko neliko, — Tu vienas likai iš mano brolių ir sesutės tarpo. Tik vieną kartą pamatyti, vieną kartą broliška apkabinti širdis taip trokšta. Norėčiau įlašinti kraują į rašalą, kad Tu tik patikėtum mano žodžiams. Žinau Tavo sveikatą, Jonuk, ir man graudu, kad užuot gydęsis rūpiniesi mumis. Tavo pagalba yra tūkstantį kartų didesnė, negu kad privaletumei padėti...

“Visus Tavo siųstus siuntinius esame gavę. Jų savininkams Feliksas parašė ir padėkojo. Paltukas Kęstučiui tik tik tiko. Vis dėlto, juodu paugo per du metus su viršum. Jie buvo labai sumenkę, tačiau kai gavome siuntinius, vėl atkuto. Šiaip esame beveik sveiki. Liūdniausia sveikatos padėtis tai, turbūt, mano. Neseniai siuntė rentgenan. Dešinysis plautis eina velniop. Užaina daug dienų, kada neturiu vilties dar kartą pamatyti aukšinę saulėlydžio šalį. Liūdna... Gaila Ramutės ir Kęstučio. Kęstutis nepaprastai prisirišęs prie manęs. Šimtus kartų per dieną glaudžiasi, bučiuoja ir vis kartoja: “Mano mamyte!”... Jis darosi nepaprastai panašus į a. a. Vytuką. Kiekvieną kartą, kai jis prisiglaudžia prie manęs, per mane nubėga šurpas. Nežinau, kodėl, bet man taip atrodo, jog vieną iš mūsų paims likimas... Katrą? Šunku pasakyti...

“Geriausiai, atrodo, laikosi Ramutė. Kadaise p.p. Matulioniai sakydavo, kad ji turėtų patikti ruskiams. Vis dėlto, jų tiesa. Rusams ji tiesiog nuostabiai graži ir ją vadina kukla

— lėlė. Bendrai rusams patinka viskas, kas grubu. Man geriau patinka Kęstutis, nes jis taip panašus į mūsų vaikus, kai buvome maži. Tik jo vienoje akutėje, kurią žiemą operavo, taip ir liko žymė.

“Feliksas nėra sveikas, tačiau, nežiūrint to, nepaprastai daug dirba, labai dažnai po 18-20 valandų per parą. Pasidaro panašus į “smuką”.

“Dabar pačios juodžiausios dienos ištremime. Iki naujo derliaus ne visi išliks. Rinkoje nieko nėra. Išskyrus pieną. Perkame visokias sėlenas ir mokame pasakiškas kainas. Bulvių sunku gauti. Vakar pirkau keturias bulves ir sumokėjau 16 rublių. Keturios bulvės penkiems žmonėms... Manau, supranti sotumą. Kaip būtų gera, kad gautume dažnai tokių miltų iš savųjų. Mes nelaukiame kvietinių. Kiauliamilčiai ir tai per geri.

“Kai sniegas nutirpo, žmonės miniomis išėjo į sovechozo laukus ir kasė pernykščias užsilikusias bulves. Šiandien mačiau vieną trijų metų mergaitę, kuri rinko nuo savęs parazitus ir dėjo į burną.. Tai yra baisu, baisu. Kurie lengviau ginasi nuo bado, laukia per dienas grįžimo tėvynėn; kurie sunkiau — šaukiasi išvaudo tojos mirties...

“Tau už rūpestį dėkojame, dėkojame... Mamytė rašė, kad guvusi iš Tavęs laišką. Nepaprastai džiaugiasi tuo. Rašyk jai dažniau. Dėkoju iš širdies, kad vėl pasiuntei siuntinį. Kai gausiu, parašysiu. Parašyk daugiau apie savo sveikatą. Linkiu daug laimės Tau Tėvynėje. Linkėjimai Tavo namiškiams.

Bučiuoju Tavęs pasilgusi Elena”

“Nesilenkti tiems šunims”

Šitos vargo ir skausmo virtinės dar

ne visos. Diena iš dienos jos auga, baisėja. Nuolatinis alkis, vargo darbas, įvairiausios ligos, siundamos bolševikiško duobkasio, lenkia vieną po kito tremtinį prie žemės ir guldo juos į šaltą Sibiro kapą. Brolio, tėvo maisto siuntinėlis, namiškio malonus laiškas jėgas kiek atstato, pratęsia mirties sprendimo artėjimą. Kitame laiške toji pati autorė rašo savo mielajam broliui Lietuvoje:

“Šiandien man, nežiūrint visų bėdų, tikra šventė. Mat, gavau net du taip ilgai lauktus laiškus. Vieną Tavo, kitą Mamytės. Tikrai, ar begali būti didesnio džiaugsmo už šį. Juk tik judu likote man mano mažoje Tėvynėje, kuriuos dienų dienas taip ilgisi mano širdis. Rodos, galėčiau pakelti kažkokį vargą, kad tik likimas leistų dar kartą judu pamatyti.

“Feliksas vis dar serga. Prie to dar prisidėjo ir Ramutė. Tiesiog nežinau, kaip aš dar laikausi, nes savęs visų mažiausiai žiūriu — man ir kąsnis menkesnis tenka, ir apavas, drabužiai menki. Feliksą atleido dėl ligos iš darbo. Neturime nei pinigų, nei maisto. Vakar skolinau 50 rublių. Nusipirkau už juos 2.5 kg. bulvių. Tai visas mūsų išteklis. Ramutė karščiuoja ir prašo gerti. Trečia diena, kaip ji gyvena tik vandeniui, nes burnelė nuo karščio žaizdota. Kad būtų lašas pieno, bet tam neturime nė kapeikos. Tu tikrai negali įsivaizduoti, kokios dabar dienos pas mus. Iš kur ir už ką tas visas vargas?...

“Duonos dabar gauname tik 600 gr. keturiems. Tu gali įsivaizduoti, kokia tai yra rusiška duona. Ne tiek miltų, kiek supuvusių, sušalusių bulvių ir sėlenų mišinys. Bet ji tokia nepaprastai gardi, ir taip jos maža. Tik beveik visi gavo skilvio ligą. Būtų gera, kad

Tu paubagauk tik duonos ir sudžiovinęs bent porą siuntinių prisiųstumėi tik jos. Miltų siųsk tik pačių paprasčiausių, ruginių, miežinių ar avižinių. Jeigu pasitaikytų, kad kas duotų kvietinių, tai pabandyk išmainyti į blogesnius. Mums svarbu ne kokybė, bet kiekybė. Žinau Tavo sveikatą, ir nemanyk, kad man lengva tai rašyti ir krauti Tau tiek vargo. Tačiau skęstantis ir už skustuvo griebiasi. Tad gelbėk mus, gerasis, vienintelis broli. Į ką aš kreipsiuos, jeigu ne į Tave. Feliksas daug kam rašė ir “sprafkes” (leidimą siuntiniui siųsti) pasiuntė, tačiau jie tyli, tarsi mirę.

“Dėl prašymų (t.y. malonės. Red.) štai ką parašysiu. Charakteristiko (atsseit užtariančių pažymėjimų. Red.) iš niekur negauname ir nereikia. Iš viso, *lietuviška savigarba neleidžia lįsti kažkokiems MVD ministrams uodegon. Kas dien vis daugiau ir daugiau matosi ištinusių, išbadėjusių žmonių, kasdien dažnėja baltų grabų eisenos, ir dėl to norisi dantis sukandus tylėti, nesilenkti tiems šunims, o laukti savo likimo. Mūsų tarpe nėra nė vieno žmogūdžio, nė vieno vagies ar išdaviko. Tad velniam tie malonės prašymai. Jeigu grįšime, tai grįšime be jų malonės, jei ne, — žūsime, kaip žūsta tūkstančiai.* (Mūsų pabraukta. Red.)

Tavęs pasiilgusi Elena.”

Novoja Lialia
Sverdlovsk. obl.
1947. VI. 6.

★

Sunkią naštą neša mūsų pabėgėliai Vokietijoje ir kitose Vakarų šalyse. Bet mūsų brolių tremtinių laišakai iš Sibiro skatina visa tai palyginti, susimąstyti.

BDPS Biuletenis

Pasaulinis Motinų Sąjudis

(Mouvement Mondial des Mères — M. M. M.)

Visuomeninės ir Socialinės Moterų Unijos 1947 m. Gegužės 2 d. tarptautinio kongreso nutarimu pradėjo veikti Tarptautinis Motinų Sąjudis M.M.M. ir tapo sudaryta Tarptautinė Taryba iš buvusio kongreso dalyvių — įvairių kraštų patarėjų. Lietuvių Motinų Sąjūdžio patarėjomis pakviestos buvusio kongreso dalyvės O. Bačkienė ir dr. V. Karvelienė. M.M.M. siekia įstoti į U.N.O. tarptautinių organizacijų tarpą.

Tarptautinis Motinų Sąjudis M.M.M. paruošė Motinos Chartą, kuri siekia užtikrinti motinoms galimumą tapti „žmonijos pažangos darbininkėmis“ visiškai to žodžio prasme.

Motinos charta

Motina užima pirmą vietą tarp žmonijos pažangos darbininkų šeimos, ekonominiam, socialiniam ir visuomeniniam gyvenime.

Tėvo bendradarbių kūrime, Motina drauge su juo atsakinga auklėjimo darbe, kuris papildo kūrimą.

Ji ugdo dorines ir dvasines vertybes, be kurių visa civilizacija krenta ligi nuvertinimo žmogaus asmens, traktuojamo kaip priemonė, ne kaip tikslas.

Motinos įtaka, kurią ji turi šeimoje, privalo taip pat atspindėti bendruomenėje, tautiniam ir tarptautiniam gyvenime. Moters specifiniai sugebėjimai privalo pasireikšti visuomeniniam, socialiniam ir ekonominiam gyvenime.

Išdavoje — būtina siekti įvairiuose kraštuose viešosios opinijos įstatymų ir institucijų efektyvinio pripažinimo moters misijos vertingumo pasauly, y-

pač jos darbe šeimoje ir bendruomenėje.

Pasaulinis Motinų Sąjudis M.M.M., siekdamas savo tikslo, remiasi šiais pareiškimais:

1. Moters gyvenimas neprivalo būti aprėžtas rasės išlaikymo vaidmeniu ir materialiniais rūpesčiais ir ypač nepri-
valo būti traktuojamas kaip malonumų ir pasinaudojimo priemonė.

Savo esme moteris, būdama lygi vyrui, turi teisę į pagarbą ir į pilnatini savo asmenybės ugdymą vedybiniam gyvenime ir motinystėje. Ši teisė tačiau neprivalo būti priešinga jos šeimyninėms pareigoms šalia jos vyro ir vaikų.

2. Auklėjimas, kaip ir socialinis gyvenimas, privalo duoti sau atsakomybę dėl šios esinės lygybės ir specifinių skirtumų, atitinkančių papildančius kits kitą vyro ir moters vaidmenis.

3. Moteris privalo būti laisva pasirinkti savo gyvenimo pašaukimą. Kiekvienam savo pašaukime ji privalo turėti galimumą išvystyti savo prigimtą moters vaidmenį.

4. Vedančių sąjunga, pasirinkta abiejų laisvu noru atatinamai moraliniam dėsniui, neprivalo būti nei verčiama, nei trukdoma nacionalizmo, rasės ir eugenikos sumetimais.

5. Tik legali ir pastovi šeima gali užtikrinti moteriai tinkamiausią aplinką jos asmeninei laimei, jos vyro ir vaikų. Tik tokia šeima galės atnešti geriausią duoklę Tėvynės didingumui ir žmonijos pažangai.

6. Šios sąjungos našumas neprivalo būti draudžiamas ar apribuojamas bet kuriais sumetimais ekonominėmis institucijomis arba organizacijomis.

7. Tik savo šeimoj ir iš motinos lupų normaliu būdu vaikai pasisavina asmeninio ir šeimyninio auklėjimo pagrindus. Viešos ar privačios institucijos privalo testuoti, papildyti, bet ne atstoti šeimos duotą auklėjimą.

8. Motina turi teisę į gyvenimo sąlygas ir būtent į ekonominio ir socialinio gyvenimo sąlygas, kurios privalo jai duoti galimumą pasiaukoti savo uždaviniui šeimoje ir įvairiose vietose ir tautinėse bendruomenėse.

9. Šeimyninis motinos vaidmuo ir šeiminkavimas turi dar realią ir svarbią ekonominę vertę visų kraštų gyvenime, ypač vartojime ekonomijoje ir daro didelę įtaką viešosios sveikatos ir kraštų kultūrinio lygio klausimuose.

10. Momentą, kai įvairūs kraštai pokario stengiasi atstatyti ekonominę padėtį, Pasaulinis Motinų Sąjudis deda visas pastangas įspėti, kad ypač ekonominiuose žmonių planuose neįvyktų klaida, siekianti įtraukti motinas į gamybą per profesinį darbą šalia šeimos židinio.

Kaip vaikų pramonės darbas praeito šimtmečio ekonominėje organizacijoje įnešė sunkią socialinę netvarką ir parodė visišką vaiko teisių nepaisymą, lygiai apibendrintas motinų darbas, atitraukias jas nuo jų prigimto pašaukimo šeimoj ir visuomenėj, užkraunąs joms dvigubą naštą, atneštų didelę žalą vaikui, šeimai ir tautų laimei ir gerbuiui.

11. Intelektualinė, meninė, socialinė ir visuomeninė motinų veikla vistiek ar profesinė ar pamėgta, yra legali, jei ji yra sutaukoma su motinos pašaukimu.

Pasaulinis Motinų Sąjudis, norėdamas matyti šias idėjas pasireiškiant individualiniam, socialiniam ir politiniam gyvenime, prašo: š

kad būtų pripažintos ir remiamos iniciatyvos ir institucijos, kurios leidžia moteriai ugdyti savo specifinius sugebėjimus;

kad viešojoje opinijoje ugdytų pagarbą motinoms, jauni vyrai pratintųsi gerbti moterį, kad literatūra, filmos, teatro kuriniai, spauda, radio, menas keltų pagarbą legaliai motinystei;

kad institucijos ir įstatymai globotų laisvą ir pastovią vyro ir moters sąjungą — vedybą;

kad institucijos ir įstatymai imtųsi reikalingų priemonių atstatyti piliečių fizinę lygsvarą ir sveikatą, atsižvelgiant į šeimos veiklos ir būtent motinos veiklos sustiprinimą ir gerbiant asmens vertę ir jo esmines vertes;

kad moralinis, kultūrinis ir profesinis ugdymas normaliu būdu būtų užtikrintas per šeimą (būtent per motiną) ir tęsiamas, papildomas, bet jokia būdu neatstojamas specialinėmis įstaigomis, laisvai šeimos pasirinktomis;

kad konvencijos, institucijos ir įstatymai dirbtų ta prasme, kad uždarbis ir šeimyniniai priedai duotų žmonai ir vaikams gyvenimo sąlygas, kurios neverstų motinų dėl lėšų stokos pasiimti dvigubą naštą (profesinę ar šeiminingą) ir kad vaikų gimimas nesudarytų vis augančio lėšų nedatekliaus.

Pasaulinis Motinų Sąjudis tikisi pažadinti teigiamą srovę šiai chartai priimti ir ją vykinti.

Ši "Charta" numatoma įgyvendinti visame pasaulyje ir pritaikyti tautiniam ir tarptautiniam gyvenimui. Visi norintieji padėti motinoms kviečiami visiškai atsiduoti Dievo ir žmonijos tarnybai.

Gyvenimo nereikia bijotis. Reik į jį eiti rimtai, susikaupus, apsisvarsčius atečiai tikint.

—C. Plater-Zyberka

"TREMŲINIŲ MOTINA"

Kai naujieji ateiviai iš Europos, atvykę į šį kraštą nauju DP įstatymu, pravažiuos pro Laisvės Statulą jie pamatys seną, labai branginamą Amerikos laisvės ir kilnumo simbolį, atnaujintą ir pagražintą. Kaip tik dabar Kongresas paskyrė \$500,000 sutvarkymui Bedloe Island, kurioj randasi statula. Seni pastatai, likę iš tų dienų, kada toji sala buvo kariuomenės įgula, bus pašalinti. Nauja, daug puikesnė prieplauka pakeis vaizdą. Visas plotas bus apsodintas medžiais. Visas darbas kainuos 2 milijonus dolerių. Tai bus aštuonis kartus didesnės išlaidos, nei kainavo pati statula.

Laisvės Statula toj garsioj vietoj stovi jau 62 metai. Ji buvo pašventinta 1886 m., Spalių 23 d., ir po 5 dienų buvo leista visuomenei ją lankyti. Tikrai reikšmingas sutapimas, kad jos atnaujinimą šiandien seka nauja ateivių banga, kaip lygiai statulos pastatymą anuomet sekė masinis ateivių antplūdis. Prancūzų skulptorius Frederic Bartaldi sukūrė tą statulą, kuri pagal įrašą jos papėdėj yra:

"Prancūzų Tautos Dovana
Jungtinių Valstybių Tautai."

Dvyliką metų skulptorius dirbo iki pabaigė tą milžinišką kurinį, kurs "primena dviejų tautų sąjungą siekiant Jung. Amerikos Valstybių nepriklausomybės ir byloja apie jų neišdildomą draugystę." Statula sveria 450,000 svarų. Papėdė yra virš 149 pėdų aukščio, o pati statula su švyturiu turi virš 151 pėdus aukščio. Taigi papėdė ir statula turi 301 pėdas aukščio. Apie statulos dydį kalba jau pats faktas, kad vien švyturyje gali sutilpti

12 žmonių, o statulos viršuje gali stovėti 40 žmonių.

Prie pagrindinio įėjimo į Laisvės Statulos vidurį yra įrašytas toks posmas:

"Siųskit pas mane Jūsų vargšus,
Jūsų minias trokštančias kvėpuoti
laisvai,
Suvargusius žmones iš Jūsų
perpildyto kranto,
Siųskite juos audros išrautus,
benamius,
Aš laikau šviesą prie auksinių
durų!"

Šią sonetą parašė Emma Lazarus, garsi Amerikos poetė, kilus iš Vokietijos žydų šeimos.

Ji gimė 1849 metais New Yorke, kur jos tėvas Moses Lazarus buvo žinomas pirklys. Emma Lazarus gyveno trumpai. Ji mirė 38 metų amžiaus, metams praėjus po Laisvės statulos, kuriai ji dedikavo šią sonetą, pastatymo. Pirmoje savo poemos dalyje Emma Lazarus vadina Laisvės statulą kaip ją vaizdavosi ir sukūrė Bartholdi — "Tremtinių Motina." Ši Motina taip iššaukiančiai kreipiasi į netolerantiškuosius Europos valdovus:

"Pasilaikykite sau senuosius kraštus,
Jūs pasakų puikybės, ir duokit man "suvargusius žmones iš Jūsų perpildytų krantų."

Vargo poetė žinojo tuo metu, kad tie netolerantiški kraštai, kurie išvarė "suvargusias minias", netiktai atidavė savo geriausius piliečius Amerikai, bet ir neteko tų "pasakiškų puikybės", kurios puošė jų miestus. Mies-

tus taip pat jie prarado savažudiškuose karuose ir totalitariniuose sukrėtimuose.

Yra nesunku įspėti, kur Emma Lazarus rado įkvėpimą savo poemai. Žinoma, ji buvo gerai susipažinusi su Amerikos istorija ir iš jos žinojo, kad pilgrimai atvyko į šį kraštą gelbėdamiesi nuo Anglijos Bažnyčios persekiojimų, kad airiai ieškojo prieglaudos Amerikoje, bėgdami nuo britų priespaudos ir bado, kad vokiečiai ketu-

riasdešimt aštuntų metų sukilėliai bėgo nuo reakeinės valdžios ir kad lenkai ir lietuviai pradėjo gausingai atvykti po 1863 m. sukilimo prieš didėjančią caro priespaudą ir ūkišką eksploatavimą. Ji matė savo akimis didėjančią imigraciją nuskurdusių vengrų, slovākų ir ukrainiečių ir kitų septyniasdešimtais ir aštuoniasdešimtais metais. Ji turbūt matė išgąsčio vežamus Rusijos žydus, bėgančius nuo caro pogromų 1882 m.

Estijos Moterys — Vergės

Sovietai mėgsta girtis, kad jie išlaisvino moterį. Jie skelbia, kad kapitalistiniuose kraštuose moteris esanti pavergta. Bet gyvenimas rodo, kad sovietai moterį žiauriausiai pavergė ir ją verčia dirbti sunkiausius darbus, kurie kapitalistiniuose kraštuose atliekami vyrų rankom. Štai Estijos komunistų laikraštis „Liaudies Balsas“ pasididžiudamas rašo, jog Estijos moterys dirba kasyklose. Laikraštis rašo: „Tūkstančiai moterų dirba Estijos Donbase (naftos kasyklose). Jos dirba požemėje kaip kasyklų darbininkai.“

Amerikos angliakasiai gal visi kaip vienas pasakytų, kad darbas kasyklose ne moterims skirtas, o jei moterys į kasyklas varomos, tai jau yra ne moters išlaisvinimas, bet baisus pavergimas. Iš Estijos estų tremtiniam Švedijon laiškuose rašoma, kad tie tūkstančiai Estijos moterų, kurias Estijos komunistų laikraštis rašo dirbant požemio kasyklose, į tas kasyklas yra paimtos prievarta ir į laisvę nebepaleidžiamos. Tai toks sovietinis „išlaisvinimas“.

Lietuviška patarlė sako, kad iš di-

delio debesio dažnai būna mažas lietus. Šie žodžiai labai tinka sovietų propagandai. Kai sovietai panaikino maisto korteles, jų propagandistai visomis gerklėmis šaukė, kad dabar prasideda rojus. Bet iš didelio debesio išėjo... mažas lietus. Estijos komunistų laikraštis „Liaudies Balsas“ rašo, kaip vyksta sovietinė prekyba Estijoje; korteles panaikinus. O minėtas laikraštis visą reikalą taip apibūdina: „Krautuvės labai dulkėtos ir purvinos ir jose labai trūksta prekių. Vienintelė prekė, kurią galima gauti, yra degtinė (vodka), kai duonos labai ir labai trūksta. Muilo gabalėlis, kurio oficiali kaina tėra 40 kapeikų, pardavinėjamas po 13 rublių. Nieko nepadaroma ilgoms eilėms prie krautuvų panaikinti. Higiena ir mandagumas — nežinomi dalykai. Partija prekyboje padarė istorinius sprendimus, bet jie, atrodo, pasiliko tik popieriuje.“

Taip apie sovietinę prekybą rašo ne koks rusų nekenčiamas Vakarų Europos ar Amerikos kapitalistinis laikraštis, bet Estijos komunistų partijos palaimintas „Liaudies Balsas“.

S. Devenis

Ideas Which Blend Utility and Beauty

Flowers and Floral Arrangements

Everyone likes flowers, but too often floral arrangements are only in evidence for the party or club meeting. In many ways this is unfortunate. Flowers and bouquets can lend a great deal to a home. Floral groupings are not only decorative, but their brightness adds color and happiness to the inhabitant as well. A person owes it to himself and to the appearance of the home to use flowers. The psychological effect on the home is excellent. The infinite variety of plant life goes hand in hand with the variety of the possible arrangement designs. A room can almost be changed from dark to light by the use of flowers.

One of the main reasons for the limited use of flowers may be the assumption that floral decorations must be expensive. This is not necessarily true. Of course, the florist has a wide selection of beautiful flowers, but floral beauty is all about us. The leaves of the trees, roadside weeds, brambles, wild flowers, fruit, vegetables, milkweed seed pods, even sticks and stones can be arranged in attractive designs which will add beauty to living. In the arrangement of the materials at hand, a sensitivity to design. An odd piece of pottery or a gnarled root may make the difference between another bunch of flowers and a beautiful, attractive decoration. A room can be kept alive and interesting by new bouquets and simple interesting arrangements.

Some things the beginning flower arranger may need are needle flower holders in assorted sizes, modeling clay

to keep the flower holders. Other supplies which can be added include: crumpled chicken wire, wire cutters or tin snips, small florist's wire, and pruning shears.

Here are a few rules which some have found helpful in the art of flower arrangement.

1. Design and proportions. Be sure the design is pleasing and that the flowers stand about one and a half times the height or one and a half times the width of the vase.

2. Keep the large, heavy or dark flowers at the base of the arrangement. This tends to give a foundation. The light flowers at the top will add a pleasing balance.

3. Keep arrangement open and don't crowd the flowers. It's often easier to arrange a few flowers than too many.

4. Try to make the stems appear to start from a central point.

5. Take advantage of the natural curves in the stems of the flowers and let the design grow out of the flowers.

6. Variation in height is important. Don't be afraid to cut a few stems.

7. Always try to visualize what you are going to do before you start your arrangements.

Vaiko žaidimas nėra tuščia pramoga, ji turi aukštą prasmę ir gilią reikšmę; rūpinkis juo, plėsk jį, motina! Saugok, globok jį, tėve... Vaiko žaidimai yra lyg būsimąjo jo gyvenimo pumpuriai, nes per juos lavinasi ir pasireiškia visas žmogus su savo gabumais ir palinkimais ir su savo siekiais gyvenimu.

Liet. Kat. Moterų Suvažiavimas Tremtyje

Katalikiškas veikimas yra suburtas Tautinio Delegato įkurtoji Katalikiškoje Akeijoje, kuri susiskirsčius į visą eilę sekcijų, tarp kurių ir Moterų, vadovaujama paskirtos Valdybos: mokyt. G. Šetikienė, V. Mačiulienė ir mokyt. K. Juozapavičienė.

Rugp. 1 ir 2 d. Lietuvių Tremtinių Katalikiškosios Akeijos Centro Moterų Sekcijos iniciatyva Hanau lietuvių stovykloje įvyko lietuvių katalikių moterų suvažiavimas. Žinoma, tai nebuvo lengva sušaukti, nes po pinigų reformos, visi liko tuščiais kišeniais, bet moterys, kada pats gyvenimas ir kartu tautos reikalai šaukia, nekreipė dėmesio ir iš visų trijų zonų suplaukė keliasdešimt atstovių. Šiame garbingame suvažiavime dalyvavo ir J. E. vysk. dr. V. Padolskis, VLIKO — Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas kun. prof. M. Krupavičius, Tautinis Delegatas kan. F. Kapočius, kan. prof. J. Meškauskas, kun. prof. St. Yla, LTB Centro Komiteto pirmininkas P. Gaušys ir kiti. Suvažiavimas pradėtas J. E. vysk. dr. V. Padolskio pamaldomis ir pamokslu, išskeldamas katalikės moters vaidmenį ir viešame ir tautos ir šeimos gyvenime ir ką iki šiol lietuvių katalikė moteris yra davusi. Pamaldų metu giedojo žinomas "Dainavos" ansamblio choras, vedamas muziko Broniaus Jonušo. Suvažiavimą atidarė Hanau skyriaus pirm. mokyt. Kliorytė—Sužiedėlienė, pratarus, suvažiavimo tikslą ir garbės prezidiuman pakvietėsdama: J. E. vysk. dr. V. Padolskį, Tautinį Delegatą kan. F. Kapočių, VLIKO pirm. kun. prof. M. Krupavičių, kan. prof. J. Meškauską, LTB Centro Komiteto pirm. P. Gaučį, Gross Hesseno apyg.

dekaną kun. Gelažių, Hanau vokiečių parap. kleboną kun. Diel, Hanau lietuvių stovyklos vadovą prof. dr. A. Gylį, Švebiše Gmind stovyklos atstovę Nėmenienę ir Uchtės — Pabedinskiene. Darbo prezidiumas sudarytas: mokyt. M. Krasnickaitė — Liūlevičienė (Eichstaett), mokyt. G. Šetikienė (Šveb. Gmind.) ir Budrienė (Bliombergas) ir sekretoriatan — Kregždienė ir Dėdinienė. Ėjo visa eilė sveikinimų, sveikinę garbės prezidiumas ir atstovai. Buvo ir kelios paskaitos. Pirmąja ėjo kun. St. Yla — "Katalikiškoji Akeija ir moterys". Prelegentas gana gyvai apibūdino pačią akeiją ir jos reikšmę ir kartu moteries vaidmenį ir duodamas pavyzdžių, susijusių su tautos ir valstybės gyvenimu. Antroji paskaita lietė vien tik lietuvių katalikių moterų nuveiktus darbus, minint keturiasdešimt metų veiklos sukaktį. Prelegentė Petrauskienė gana išsamiai nušvietė ir, net anais, dar caro laikais kovas ir darbus. Platų žodį, sveikimo formoj tarė VLIKO pirmininkas prof. M. Krupavičius, ypač išskeldamas moteries vaidmenį Lietuvos Nepriklausomybės kovose, kuri, itin, stovi žymioj vietoj ir gyvu pavyzdžiu vyrams. Dar minimas mūsų tautos vadas prof. M. Krupavičius, suvažiavimo proga, Hanau stovyklai nepasiskystėjo padaryti platų politinį pranešimą ir kartu apie rezistancinę kovą pavergtoje tėvynėje ir čia—tremtyje kas laukia. Po visų paskaitų buvo koncertinė dalis, kurią išpildė Lietuvos Operos solistai: Izabelė Blauzdžiūnaitė — Motiekaitienė ir Antanas Sprindys, smuikininkas Motiekaitis ir pianu Nomeika. Dar rašytoja Nelė Mazalaitė — Krūminienė paskaitė savo

kūrybos. Vakare įvyko ir jaukus pobūvis, linkėjimais, kalbomis, dainomis ir skanionėmis vaišėmis, dalyvaujant ir svečiams.

Antroji diena ir pradėta pamaldomis už žuvusias ir mirusias katalikes moteris tėvynėje, Sibire, šiuo metu tėvynėje ir tremtyje, kurias atlaikė Tautinis Delegatas kun. F. Kapočius, kartu pasakydamas ir pritaikintą pamokslą. Po pamaldų posėdžiai pradėti Jonynienės paskaita — "Moters pareigos tremtyje ir emigracijoje". Prelegentė išskėlė moteries vaidmenį, svarbiausia emigracijoje, kada ant jos pečių gulys visa tautos atsakomybė prieš ateinančias kartas dėl tautinio atsparumo, savygarbos ir atsimenant, kad ta emigracija tik laikina, kol tėvynė pavergta. Po to sekė iš šių stovyklų pranešimai: Hanau, Eichstetto, Dillingeno, Spakenbergo, Blombergo, Freiburg, Piniūbergo, Šveb. Gmindės, Šveinfurto ir Uchtės ir paaiškėjo aktyvi veikla. Bet tai tik dalis stovyklų, o kitur dar nesusiorganizavo, nors jėgų ir nebūtina, nes pareiga kiekvieno kunigo į tą įsijungti. Vėliau buvo diskusijos, svarbiausia kaip suaktyvinti Katalikiškos Akeijos veiklą, ne tik stovyklose, bet ir šiaip gyvenime. Išnešta visa eilė rezoliucijų, nutarimų ir sveikinimų: Šv. Tėvui, J. E. arkivysk. J. Svireckui, J. E. vysk. dr. V. Brizgiui, Amerikos vyskupams, III-sios Misiijos šefui vysk. Muench, BALFUI, Amerikos Lietuvių Katalikių Moterų S-gai, nenuilstamai lietuvių katalikių moterų veikėjai mokyt. M. Galdikienei, Tarptatinei Moterų Lygai, Mergaičių Lygos pirmininkei ir kit. Numatyta išleisti paskaitininkų: prof. St. Ylos, Petrušauskienės ir Jonynienės paskaitas. Suvažiavimo pasakutinį žodį tarė Tautinis Delegatas ir

Moterų sekcijos pirmininkė G. Šetkienė, padėkodami už puikiai nusisekusį suvažiavimą ir garbingų svečių dalyvavimą ir tuo pačiu, kur bebūtum išsklaidyti, nenuleisti rankų, neįsijungus į bet kokią veiklą, keliant lietuvišės moteries vardą ir garbę. Tai pirmas toks gražus ir palikęs gerą įspūdį moterų suvažiavimas tremtyje

J. Bruklinietė

KO PALINKO ŽILVIČIAI

Lietuvos Partizanų Daina

Ko palinko žilvičiai prie kelio,
Kam nuleido žaliąsias šakas?...
Sudūmojo jaunieji broleliai
Laisvės dalią Tėvynei parnešt.

Ko jūs užaujat, vėtros, pro šalį,
Kam jūs laužot viršunes klevų?
Jau balnoja brolelis žirgelį
Ir išjoja gint šalį tėvų.

Neparnešiu aksomo, nei aukso, —
Mūs šalis ir be perlų graži.
Jei sugrįžiant manęs nesulauksi,
Neraudok, kaip gėlėlė švelni.

Mes išeinam už Tėviškės laisvę
Su viltim ir širdim atvirom.
Motinėle, palaimink sūnelį
Savo mylinčiom rankom gerom.

Jau gana ašarėlių prilaistei,
Lik, motule, kaip saulė skaisti.
Už tave, tėviškėlę ir laisvą
Ir aš mirt galiu, kaip kiti.

Mes sugrįšim pro vieškelio dulkes,
Akmenėliai po kojų žėrės.
Su daina, merguželė su tulpėm
Pasitiks — į akis pažiūrės...

Jei manęs tavo akys nerastų, —
Praretėjęs bus mūsų būrys, —
Ašarėlę nubrauki nuo skruosto:
Už Tėvynę žuvau kaip karys.

Motina Ir Vaikas

Vagystė.

Jei matome vaiką ką nors tikrai blogą padarius, nežiūrėkime į tai per lengvai, nelaukime „kad jam protas prabilų“, nes tai negreit būna — vaikas gali subręsti ir jo ydos sutvirtėti, o tada jau kova bus sunkesnė. Įsitikinę, kas vaikas sumelavo, ar ką nors pavogė — turime bematant griežtai reaguoti. Suprantama, kad vaikas, kuris pirmą kartą vagia, padaro neetišką žingsnį, todėl jo tą blogą elgęsi turime tuojau, čia pat, neatidėliojant, kuogreičiausiai pasmerkti. Tačiau mūsų smerkimas turi pasireikšti taip, kaip pasielgtume, jeigu, sakysime, vaikas įkristų į pamazgų kibirą: su pasibiaurėjimu išimtume jį iš to purvo, šalin numesdami jo suterštus drabužius. Taip pat ir pavogęs ką pirmą kartą vaikas dar yra nekaltas — nors jis ir pavogė! Tik vagystė yra biau rus dalykas, kuris vaiką teršia. Nesakykime jam tad: „Tu, mažas vagie“, bet įtikinkime jį, kad tai, ką jis daro, yra biau ru, jis negali taip daugiau daryti. Stenkimės ateity šalinti nuo vaiko pagundas, sekime jį ir padėkime jam daugiau nenusižengti.

Žaidimų reikšmė auklėjant vaiką.

Vaikas nemėgsta būti be darbo. Jis visą dieną dirba: bėga, neša, meta, visur turi būti, viską matyti. Vaiko darbas — žaidimas. „Jei norime, kad vaikas nusižengtų, atimkime iš jo žaidimą“, sako prof. Lagranžas. Žaidimas vaikas parodo savo tikrąjį „eš“, savo linkimus, gabumus, ydas ir gerąsias savybes. Ir auklėtojas lengviausiai pažinti stebint žaidžiantį vai-

ką, o pažinę, žinos, ko jam reikia, kaip pakreipti jo auklėjimą. „Mes ne todėl žaidžiame, kad esame vaikai, bet mums ir skirta vaikystė, kad žaistu me“, sako prof. Groosas.

Apie tuos vaikus, kurie neturėjo progos savo sugebėjimus per žaidimus išvystyti, psichologas Klaparedas taip sako: „Tie nelaimingieji niekuomet nebus tikri žmonės, nes jie nebuvo vaikais. Reikalaudami iš vaiko tokio darbo, kuris nėra paremtas jo palinkimais žaisti, pasiėlgisime lygiai taip, kaip pavasarį nukrėsdami nuo obelies žiedus; juos nukrėtę nebeteksime vaisių, kurių galėtume susilaukti rudenį“.

Suprask kūdikį.

Nuo pat gimimo dienos kūdikis pradeda taikytis prie gyvenimo reikalavimų. O žindančio nujunkimas, pav., yra jau didelis perversmas jo santykiuose su gyvenimo reikalavimų tenkinimu. Įsitraukimas į šeimos gyvenimą ir tvarką, kurią vaikas turi pildyti, verčia jį atsisakyti nuo daugelio savo norų ir geismų. Jis turi pratin-tis likti vienas, nors iš pradžių ir labai nenori. Mat, kai kūdikis prisiriša prie motinos, tai jai pasitraukiant mano, kad ji niekad nebegrįšianti. Sunku nuo kūdikio atsiskirti atsikalbėjimai. Jis tai pastebi ir darosi nepatenkintas. Trejų metų vaikas siekia savo valingų tikslų, todėl dažnai ir aštriai susikerta su kitų asmenų siekiais. Jis susiduria su neišvengiamais tikrovės reiškiniais. Ima spyriautis ir darosi atkaklus. Tačiau per tokius susidūrimus jis pradeda suprasti aplinkos neišvengiamų reikalavimų kietu-

mą ir pamažu su jais susitaiko. Jei tėvai supranta kūdikio būvį ir jo vaizdus siekinius, tai tas tik palengvina jiems auklėjimo sunkumus, bet visai jų šiuo laiku išvengti negalima. Jei auklėtojai labai lanksčiai tenkina šio laiko kūdikio įnorius, tai jis nepranta savo laiku nugalėti gyvenimo sunkumus ir vėliau tenka tai pasiekti dar už didesnę kainą. Kūdikio įvaizdavimai labai gyvi, jis nesugeba įvaizduotės padarinių atskirti nuo tik-

rovės, juos suplaka, todėl nereikia kūdikio kaltinti, esą, jis meluoja. Čia blogos valios nėra. O vis dėlto reikia pratinti, kad vaikas suvoktų tikrovę ir skirtų ją nuo įvaizduotės padarinių.

Žmogaus prigimimas — teisumas. Jeigu tas įgimtasi; teisumas nustoja mas, žmogus negali būti laimingas.

Pratinkime vaikus patarnauti ir padėti vyresniems ir silpnesniems.

EDMONDO de AMICIS

MOTINOS BEIEŠKANT

Edmondo de Amicis, italų rašytojas (1846-1908). Pragarsėjo savo keilionių aprašymais. Daugiausia pasisekimo turėjo jo romanai "Il romanzo d'un maestro" ir net 200 leidimų susilaukusi "Il cuore" (Širdis), iš kur ši apysakaitė paimta. Apysakaitė žymiai sutrumpinta).

Prieš daugelį metų iškeliavo mažas trylikos metų berniukas, darbininko sūnus, vienai vienas iš Genuos į Ameriką ieškoti savo motinos, kuri prieš dvejis metus buvo išvykus į Buenos Aires, respublikos Argentinos sostinę, ieškoti darbo kokioje nors turtingoje šeimoje, kad tuo būdu per trumpą laiką galėtų uždirbti pakankamai pinigų šeimai, kuri dėl daugelio nelaimių buvo atsidūrusi varge ir daug skolų prisidariusi, vėl ant kojų pastatyti...

Vargšė motina liejo gaudžias ašaras skirdamosi su savo sūnumis, kurių vienas buvo aštuoniolikos, o antras vienuolikos metų, bet ji nenusiminė ir išvyko vilties kupina.

Kelionė pavyko gerai, ir vos tik at-

vykus į Buenos Aires, jos vyro pusbroliui, pirkliui iš Genuos, čia jau ilgus metus gyvenusiam, tarpininkaujant, ji pristojė tarnauti vienoje malonioje argentiniečių šeimoje, kuri gerai jai atlygino ir maloniai su ja elgėsi. Kurį laiką ji nuolat pasikeisdavo laiškais su savaisiais. Buvo susitarta, kad vyras savo laiškus siųs pusbroliui, o šis paskui perduos paskiau juos žmonai. Ji taip pat savo laiškus perduodavo jam, kurs, pridėjęs kelis žodžius nuo savęs, pasiųsdavo juos į Genuą. Uždirbdama ir savo reikalams nė kiek neišleisdama, ji galėdavo kas trečią mėnesį namo pasiųsti gražią sumelę, iš kurios jos vyras, puikus ir tiesus vyriškis, išlengvo apsimokėjo pačias svarbiausias skolas ir vėl atgavo savo gerą vardą. Per tą laiką jis dirbo ir buvo savo likimu patenkintas, tikėdamasis, kad netaip jau už ilgo sugrįš ir jo žmona, nes namai pasidarė tušti be jos, ypač jaunylis sūnus, kurs buvo taip prie motinos prisirišęs, darėsi vis liūd-

nesnis ir labai blogai jautėsi jai išvykus.

Bet po metų jai išvažiavus, nebega-vo jie jokios žinios iš jos po to, kai ji trumpame laiškelyje minėjo, jog negaluoja. Du kartu jie rašė pusbroliui, bet šis neatsakė. Rašė ir tai argentiniečių šeimai, kur ji tarnavo, bet ir iš ten jokio atsakymo negavo, gal būtų laišškai nenuėjo, gal adresas blogai užrašytas.

Manydami, kad atsitiko nelaimė, jie parašė italų konsului į Buenos Aires, kad šis paieškotų jos. Po trijų mėnesių jie gavo iš konsulo atsakymą, kad, nežiūrint paskelbimų laikraščiuose, niekas neatsiliepė ir niekas jokių žinių nesuteikė. To nebuvo galima kitaip išaiškinti, kaip tik ar geroji moteriškė, bijodama, kad, pristojus už tarnaitę, pakenks artimųjų orumui, arba gal dėl kitų priežasčių nepasakė savo tikrosios pavardės tai argentiniečių šeimai.

Mėnesiai bėgo, bet žinios jokios. Tėvas ir sūnūs nusiminė, o jaunylis negalėjo savo liūdėsia užslėpti. Ką daryti? Į ką kreiptis? Tėvo pati pirmoji mintis buvo pačiam vykti į Ameriką žmonos ieškoti. Bet kaip bus su uždarbiu? Kas rūpinsis sūnumis? Ir vyresnysis negalėjo išvykti, nes jis jau buvo pradėjęs truputį uždirbti ir šeimai buvo reikalingas. Toje baimėje jie gyveno, kasdien vis tas pats pasikartodavo, jų pasikalbėjimai nebebuvo linksmi ir dažnai praeidavo vienas pro kitą visai tylėdami.

Vieną vakarą tarė Marco, jaunylis, visu rimtumu:

—Aš vyksiu į Ameriką motinos ieškoti.

Tėvas liūdnai palingavo galvą, bet nieko neatsakė. Mintis buvo graži, bet negalima. Trylikamečiui vienam keliauti į Ameriką, kur kelionėje reikia išbūti visą mėnesį! Bet berniukas buvo

užsispyręs. Kiekvieną dieną kalbėjo jis griežtai, užsidegęs, ir kaip tikras protingas vyras dėstė dėl ko.

—Kiti išvyko,—tarė jis,—ir dar mažesni už mane...

Ir taip iš lengvo pavyko jam net įtikinti tėvą, nes šis žinojo, kam berniukas dera...

Jie paruošė jam valgių krepšelį, drabužėlius, davė truputį pinigų ir pusbrolio adresą. Ir taip vieną gražų Balandžio mėnesio vakarą jis išėjo į laivą. Atitraukus tiltelį, tėvas, pabučiuodamas jį paskutinį kartą, tarė:

—Būk drąsus, Marco, tu išvyksti šventam reikalui, Dievas tave tikrai saugos...

Kelionė tęsėsi dvidešimt septynias dienas... Dvidešimt septintą dieną jie atvyko. Buvo gražus saulėtas Gegužės mėnesio rytas, kai garlaivis išmetė inkarus į didžiuosius Laplato upę.

...Priėjęs pirmąją gatvę, Marco priėjo prie praeinančio vyriškio ir paprašė jo pasakyti, kaip patekti į Los Artes gatvę... Po valandėlės jis priėjo skersinę gatvę... Tai buvo Los Artes gatvė... Pusbrolis gyveno Nr. 175. Jis pagreitino žingsnius, bėgo beveik riste. Prie Nr. 171 sustojo atsikvėpti ir tarė sau:

—O, mama, ar gali būti, kad už valandėlės aš vėl tave pamatysiu!

Jis skubėjo ir priėjo prie mažos krautuvėlės. Tai buvo ji. Įėjęs į vidų, rado žilais plaukais ir su akiniais moteriškę.

—Ko nori, mano vaikute?—paklausė ji ispaniškai.

Berniukui buvo sunku surasti žodžių, bet pagaliau pavyko šiaip taip mykčiojant ištarti:

—Ar tai ne Francesco Marelli krautuvė.

—Francesco Marelli mirė, — atsakė moteriškė itališkai.

—...Marelli pažino mano motiną, tarnavusią pas ponus Mequinez. Jis būtų galėjęs man pasakyti, kur aš galėčiau ją surasti. Aš atvykau į Ameriką savo motinos ieškoti. Marelli persiūsdavo jai mūsų laiškus. Aš turiu surasti savo motiną...

...Marco sustojo prie geležinės tvorės, už kurių jis matė gražų namą, gėlių vazonais papuoštą. Marco patraukė skambučio rankeną.

Jauna mergaitė pasirodė duryse.

—Čia juk gyvena Mequinez šeima? —paklausė berniukas neramus.

—Jie čia gyvena,—atsakė ji itališkai su ispanišku akcentu...

—O kur išsikraustė Mequinez?—paklausė Marco plakančia širdimi.

—Jie išsikėlė į Cordovą.

...Miestas buvo tamsus ir niūrus, bet jam atrodė jis vistiek malonus, palginti jį su ta didžiule tyruma, kurią jam teko geležinkeliu prakeliauti. Kunigo paklausė jis kelio, tuoj surado bažnyčią ir namus, drebančia ranka patraukė skambučio rankeną, o antrą prispaudė prie krūtinės, lyg norėdamas sutramdyti savo taip smarkiai plakančią širdelę.

Senutė, žvakę rankoje laikydama, atidarė.

Berniukas iš karto negalėjo prakalbėti.

—Ko tu ieškai?—paklausė ji ispaniškai.

—Inžinieriaus Mequinez,—tarė Marco.

—...Inžinierius Mequinez gyvena Tucumane.

Berniukas pradėjo gestikuoti iš nusiminimo!

—...Dieve! Kaip vadinasi miestas? Kur jis yra? Ar toli iki jo?

—Vargšeli mano,—atsakė senutė užjausdama,—nėra jau taip baisiai toli.

Manau, kad bus koks šimtas mylių nuo čia...

...Ir jis keliavo tolyn ir tolyn per didelius miškus, per didžiules eukraus plantacijas, per niekad nesibaigiančias prerijas su didžiuliais mėlynais kalnais, kurių viršūnės net dangų rėmė. Praėjo keturios, praėjo penkios dienos, praėjo visa savaitė. Jėgos jo vis seko, kojos buvo kruvinos. Pagaliau vieną vakarą saulei leidžiantis jam pasakė:

—Iki Tucuman tik mylia nuo čia.

Jis sušuko iš džiaugsmo, pagreitino žingsnius, lyg būtų akimirksniui savo prarastas jėgas atgavęs. Bet poilsis buvo trumpas! Staiga neteko jėgų, ir visai nuvargęs parpuolė ant griovio krašto. Bet jo širdelė plakė iš džiaugsmo. Aiškiomis mirgančiomis žvaigždėmis nusėtas dangus jam niekada nebuvo toks gražus, kaip dabar... Išsitiesęs žolėje jis žiūrėjo į jas ir galvojo, kad tuo pat metu gal ir jo motina žiūri į jas. Jis tarė:

—O, mano motina, kur tu esi? Ką tu veiki šią valandą? Gal tu apie savo sūnų galvoji? Gal tu galvoji apie savo Marco, kurs jau taip nebetoli tavęs.

Vargšas Marco, jeigu tu būtum galėjęs matyti, kokioje būklėje buvo tą akimirksnį tavo motina, tu būtum tikriausiai daręs nežmoniškų pastangų keliauti toliau ir atvykti pas ją keliomis valandomis anksčiau. Ji sirgo ir gulėjo mažame gražaus namo žemutinio aukšto mažame kambarėlyje. Ten gyveno Mequinez šeima. Jie buvo jai didžiai atsidavę ir kaip galima geriau ją slaugė. Vargšė moteriškė jau buvo visai silpna jau tada, kai inžinierius Mequinez staiga turėjo išsikelti iš Buenos Aires, savo jėgų neatgavo ji ir Cordovos gryname ore. Negaudama atsakymo į savo laiškus nei iš vyro, nei iš mės, kad kokia nors nelaimė ištikusi pusbrolio, ji įpuolė į skausmingą bai-

jos artimuosius. Nuolatinis neramumas, kuriuo ji gyveno, netikrumas, ar ji turėtų grįžti namo, ar pasilikti, kankinanti baimė, kad ji kiekvieną akimirką gali išgirsti liūdną naujieną, labai ir labai pablogino jos būklę. Paskutiniu laiku susirgo labai sunkia liga—žarnų uždegimu—ir keturiolika dienų išgulėjo lovoje. Norint jos gyvybę išgelbėti, reikėjo daryti operaciją. Tą pačią valandą, kada Marco gulėjo ir galvojo apie ją, stovėjo jos šeimininkai prie jos lovos ir visaip mėgino ją prikalbėti leisti daryti operaciją, bet ji verkdamą griėžt atsakė.

Žinodamas gydytojas iš Tucumao buvo atvykęs jau pereiną savaitę, bet veltui.

—Ne, brangieji ponai,—tarė ji,—visai neužsimoka. Aš neturiu tiek jėgų tam pernešti. Aš mirsiu beoperuojant. Geriau leiskite man taip numirti. Man juk nieko daugiau nebeliko. Geriau, kad aš mirčiau prieš išgirdama, kas su namiškiais atsitiko.

Šeimininkai mėgino nukreipti tas jos mintis. Ji turinti nusiraminti, ji tikrai sulauksianti atsakymą į paskutinį tiesiog į Genuą pasiųstą laišką, ji turinti leisti operuoti vien tik dėl savo vaikų.

Mintis apie vaikus dar labiau padidino jos baimę ir nusiminimą, jau nuo seniai ją kankinančius. Ir į jų paguodos žodžius ji graudžiai pravirko:

—Mano vaikeliai, mano sūneliai!—šaukė ji ir sunėrė rankas.—Gal jūs jau nebėra gyvų! Geriau, kad ir aš mirčiau. Aš dėkoju jums, mano gerieji ponai. Dėkoju jums iš visos širdies. Geriau, jei aš mirčiau. Esu tikra, kad ir po operacijos nepasitaisyčiau. Dėkui jums už malonų rūpestį. Neverta, kad gydytojas rytoj vėl atvyktų. Aš noriu mirti. Jau kartą nu-

sprendžiau, kad čia mirsiu, tam aš pasiruošus.

Bet jie vis teberamino ją, o jis vis atsakydavo:

—Ne, nesakykite taip.

Nuvargus sumerkė ji akis ir lyg mirties miegu užmigo...

Sekančią dieną anksti rytą terbelė ant pečių nešinas, palinkęs, šlubuodamas atvyko Marco į Tucumaną, vieną iš naujausių ir geriausiai klestinčių miestų Argentinoje.

Visi, kuriuos jis sutiko, atsigreždavo ir pažiūrėdavo į nuskurusį, dukiną iš toli atkeliavusį berniuką. Tarp tų svetimų žmonių veidų ieškojo jis nors, kuriam jis galėtų pasitikėti. Ir štai jo akys nukrypo į krautuvės iškabą su itališka pavarde. Viduje buvo vyras su akiniais, o šalia jo sėdėjo dvi moterys.

Iš lengvo artėjo jis durų ir išsidrąsinęs paklausė:

—Mano pone, ar Tamsta negalėtum man pasakyti, kur gyvena Mequinez šeima?

—Inžinieriaus Mequinez?—paklausė pardavėjas.

—Taip, jis,—tsakė vos girdimu balsu berniukas.

—Mequinez šeima nebegyvena Tucumane,—atsakė pirklys.

Lyg mirtinai sužeisto žmogaus beviltiško skausmo šauksmas buvo atsakymas į šiuos žodžius.

Pirklys ir moterys puolė prie jo...

—...Netaip jau baisu! Mequinez šeima gyvena netoli nuo čia: tik kelios valandos kelio nuo Tucumano.

(Dar ne galas)

Žodžiai yra kaip lapai: kur jų daugiausiai prikraunama, ten labai mažai proto vaisių po jais randame.

Iš Centro Raštinės

NAUJOS NARĖS

Įsirašiusios Moterų Sąjungon
nuo Sausio 1d. 1948 m.

Apšvietos skyriun:

- Kuopa 5 Angelika Irlikaitė
Bronė Kuodis
Elzbieta Navickienė
" 7 Ona Vaišvilienė
" 8 Antanina Valatkienė
" 17 Filomina Navickienė
" 19 Monika Jančiauskienė
" 21 Juozefa Marinienė
" 25 Helen McAlevagė
Beatrice Osiecki
Anna Sobecki
" 26 M. Masiulonis
Veronika Rakauskas
" 29 Jadviga Blockienė
Tofilė Cizauskienė
Isabelė Rasmantienė
" 30 Marijona Karinskas
Juozapata Paulauskienė
" 31 Elzbieta Dumblauskienė
Marė Levisauskienė
" 43 Stella Medelinskas
Helen Shulzinsky
" 54 Agatha Janulis
Alice Savickas
" 55 Birutė Akwick
Susan Galinienė
D. Gasparkienė
Malvina Masalskienė
" 59 Katarina Ciglinskienė
Ieva Kaupienė
Mildred Krause
Magdalena Marauskienė
" 61 Elzbieta Milerienė
" 63 M. Koterienė
V. Razinskienė
" 64 Anelė Jozūnas
Magdalena Šimkūnas
" 70 Ona Vileikienė

- " 71 Marija Gasiūnienė
Veronika Robišauskienė.

I-man Pašelpos skyriun:

- Kuopa 7 Josephine Dykton
" 17 Beatrice Kripas
" 25 Isabelle Adanosky
Mary Grebliauckas
Nellie Gruski
Mary Kashuba
Mary Luke
Eleanore Sakalauckas
Mary Savage
Frances Orlando
" 43 Nellie Norkus
Sophie Norkus
" 59 Mary Waylock
" 71 Anna Kumstis.

II-an Pašelpos skyriun:

- Kuopa 22 Veronika Travers.

Pomirtinės skyriun:

- Kuopa 2 Sophie Dirzius
" 5 Nellie Thompson
" 25 Mary Agurkis
Frances Balkūnas
Rose Sigman
Mary Smalanskas
" 42 Anne Bieleckis
Emily Morris
" 53 Aldona Cesnovich.

Centro raštininkė.

PADEKA

Pasitaikius progai būti Grand Rapids, Mich., apsilankiau pas mūsų organizacijos Centro pirmininkę Albiną Drizą, kuri kelis kartus kvietė mane užsukti pas ją nors trumpam laikui. Tikrai nemaniau užtrukti, bet Drizų vaišingumas ir raginimas pasilikti poilsui nors kelioms dienoms, palenkė

mane; pasilikau, ir maniau, kad tuom viskas ir baigsis.

Negana kad Albina Driza mane vaišino per kelias dienas savo namuose, bet dar suruošė "surpryzą", kuriame dalyvavo gražus burys sąjungiečių, ir įteikė brangią dovaną.

Šiuomi dėkoju prisidėjusioms prie gražios dovanos: Stellai Landis, Nellei Hare, Mrs. J. Naudžius, Stephanei Kryger, Mary Blaskis, Isabellei Droski, Lucillei Ramutis, Kate Mack, Nellei Cegeis, Annei Szeiva, Josephine Orent, Margaret Zelionis, Helen Bouwens, Aldonai Leslie, Mrs. Pukas, Annei Bielecki, Ednai Vainevich, Mrs. Martin, Agnes Rinkevich, Albinai Driza. Gal ant greitųjų aš nesugebėjau padėkoti kaip norėjau, tad nors dabar priimkite visos mano nuoširdžią padėką. Buvo malonu sutikti tokias gražias nares.

Už vaišes, pastogę ir nuvežimą į Holland, Mich., bei surengimą "surprizo" nuoširdžiai dėkoju Albinai ir jos vyrui Juozui Drizams, taipgi jos motinėlei Agotai Naudžienei irgi už parodytą vaišingumą savo namuose.

Albina Poškienė

Redakcijos Pastabėlės

Praeitam "Moterų Dirvos" numerį tilpo Centro vice pirmininkės Veronikos Galnaitės išversta iš anglų kalbos naujoji Moterų Sąjungos konstitucija — Įstatai.

Tikime, kiekviena sąjungietė ją perskaitė. Konstitucija trumpa, aiški. Neužilgo ji bus atspausdinta abiem kalbom ir išsiuntinėta visoms narėms.

Vasaros metu, kaip paprastai, dauguma iš mūsų atostogavo ir buvo pasitraukusios iš visuomeninio bei or-

ganizacinio veikimo. Bet vasara praėjo ir vėl reikia turėti galvoj, kad mūsų organizacijos darbai nepasikeitė. Jie laukia, kad mes grįžtumėm dar su didesne energija, didesniu pasišventimu, kad pagyvinus ir pakėlus organizacijos veiklą.

Ne už tolimų durų ir mūsų dvi metinis seimas. Nejusim, kai metai praeis ir reikės kaikiurioms važiuoti į Chicago, į 23-čią M. S. seimą.

Kad seimas būtų sėkmingas reikia iš anksto prie jo gerai prisiruošti. Gerų sumanymų organizacijos labai mummyse netrūksta. Geriausia iš anksto galvoti, mintimis dalintis su kitomis per "Moterų Dirvą". Ji visoms atdara ir per ją galime visos atviraai pasikalbėti. Tik rašykit.

Tremtyje vargsta senas, dar iš Neprikl. Lietuvos laikų "Moterų Dirvos" bendradarbis J. Vaidelys. Jis ir dabar parašo mūs laikraščiu.

Vienai "Moterų Dirvos" redakcijai sunku yra patenkinti visų bendradarbių prašymus. Gal atsirastų kuri iš sąjungiečių, kad pasiųstų dovanų — maistu, pašto ženklais (atsiuntimui raštų "M. D."). šiam rašytojui. Jo adresas: J. Vaidelys, (14a) Wendlingen, Neckar, Behr St. 4, U. S. zone, Germany.

Rašant šiuos žodžius, sunkiai serga Loretta Igoninėj, Chicagoj, Sofija Bartkaitė, viena pirmutinių sąjungiečių. Ilgus metus ji yra raštininkavus 3-čioj kuopoj ir palaikius tos kuopos gyvavimą iki pasiėmė ją pavaduoti Centro vice pirmininkė V. Galnaitė.

Linkime ligonei nugalėti sunkiąją ligą ir grįžti pilnon sveikaton.

Mūsų veikimas kuopose ir apskrityse

Los Angeles, Calif.

Graži sąjungiečių veikla

Moterų Sąjungos 74-ta kuopa laikė susirinkimą Rugpiūčio 1 d., Adelės Deering, (2-tra vice pirm.) namuose. Dalyvavo pirm. Dovidonienė, išdininkė Morta Mieškienė, Monika Peters. Monika Slaiterienė, Elzbieta Morkienė, Martina Varkalienė ir Barbora Tuynell. Taipgi atsilankė Marijona Janušauskienė, kuri persikėlė iš Chicago (Marquette Park) kuopos. Kuopa džiaugėsi tokia garbinga nare.

Per susirinkimą prisirašė sekančios narės — Josephine Navickas ir Bronė Starkienė. Kuopa bandys sukviesti daugiau naujų narių, ypač neseniai vedusių. Narės priduos vardus susirinkime ir valdyba susisieks su būsimom narėm.

Šv. Kazimiero parapijos metinis bazaras įvyks Spalių mėnesyje. Klebonui kviečiant, kuopa apsiėmė vesti "bingo" žaidimą. Į komisiją įėjo: Dovidonis, Dering, Tuynell, Varkala ir Mieskis.

Ligonijų lankymo komisija sutvarkys lankymą šešių senelių gyvenančių County Farm. Paskirs sekmadienį, ir dv. vado kun. Kučinsko lydimos, nuvažiuos su lietuviškais paragais, kad juos palinksmintų.

Susirinkime buvo gražus ūpas. Visų narių buvo noras padidinti kuopą ir įtraukti, kiek galima, parapijos moterų, dėl didesnio veikimo. Tos dienos šeimininkė, Dering, pavaišino visas

gardžiu užkandžiu po kurio išsiskirta.

Kuopa yra dėkinga Deringienei už pakvietimą susirinkti jų gražiame name. *Rašt.*

Worcester, Mass.

žinios iš 69-tos kuopos

Seniai buvo girdėt iš mūsų kampeilio. 69-toji kuopa visuomet veikia.

Motinos Dieną gražiai apvaikšėjo. Birželio 20 d. šauniai pasidarbavo parapijos piknike. Kuopa turėjo savo stalą, kuriam narės viską suaukojo.

Liepos mėnesį burelis sąjungiečių nuvyko padėti Nekalto Prasidėjimo seselėms. Nusivežė gražių aukų, kurios davė gerokai pelno.

Liūdna tikrai, kad veikli narė Liudvisė Totilienė Birželio 15 d. atsisakė iš šio pasaulio. Reiškiamė gilios užuojautos dukterim, sąjungietei Veronikai Belauskienei, seselėms. Taipgi reiškiamė užuojautos buvusiai vienai šeimai iš kuopos pirmutinių narių a. a. Anastazijos Zeader vyrui ir mamytei. Ji daug prisidėjo prie kuopos augimo per 20 metų.

Rugp. 8 d., vadovystėj Mrs. B. Miller, sudaryta "Beach Party".

Dabar sąjungietės rengiasi prie išvažiavimo, kuris įvyks Worcester'y. 69 kp., būdama "hostess", turės daugiausiai darbo. Išrinkta darbšti komisija.

Rengiamasi ir prie "Military Whist", Rugs. 29 d. kuopos naudai. Jau yra prižadėta daiktų. Tikimės

skaitlingos publikos, nes tikietai sparčiai platinami

Po atostogų sąjungietės dar labiau subrus prie kitų gražių darbų. Vėliau bus apie tai parašyta. *T. M.*

Cicero, III.

Žinios iš 48-tos kuopos

Narę Olgą Husarik aplankė garnys. Paľiko sūnelį.

Elena Čižauskienė gavo žinią iš Lietuvos, kad jos mamytė Agota Grigaitienė mirė. Kuopa reikia gilios užuojautos ir užprašė šv. Mišias.

Rugp. 18 d. kuopa turėjo išvažiavimą Ind. Dunes. Visos turėjo "good time".

Kuopa laiko susirinkimus kas pirmą pirmadienį kiekvieno mėnesio.

Izd. Alena Čižauskienė išvažiavo į Wisconsin kad lengviau pergyventi "hay fever". *P. Z.*

Pataisymas

Praėjusiam "Moterų Dirvos" numerį per redakcijos klaidą buvo praleista 48-tos kuopos užuojauta K. Barčienei, izdo globėjai.

Šiuo klaidą atitaisome ir kuopos vardu reiškiamo K. Barčienei užuojautos. *Redakcija*

Užuojautos

Mirus sūnui Pranui, mūsų kp. narei M. Kvederienei reiškiamo gilios užuojautos liūdėsio valandoj.

*31 kp., Minersville, Pa.
Koresp.*

Mirus žymiam visuomenės veikėjui Juozui Mickeliunui, jo žmonai Elenai, Mot. Są-gos 67 kuopos organizatorei ir jos narei, taipgi ir sūnams Gilbertui ir Robertui, gilaus liūdėsio valandoje reiškiamo užuojautos ir suraminimo.

*M. Są-gos Centro Valdyba
ir S. Sakalienė*

"M. D." redaktorė

Pažangioji šeimininkė

MARMELADAS IŠ ORANČIŲ ŽIEVIŲ.

Marmeladui geriausia tinka Californijos besėkliai orančiai, kurie turi storą sultingą žievę. Floridos orančiai netinka, nes jų žievė plona, o vidurys pilnas sėklų ir plėvių.

Marmeladui geriausia šitokia proporeija:

- 5 orančių žievės ir
- 3 čieli orančiai, arba
- 2 orančiai ir 1 lemonas.

Visus nuplauk ir perpiauk į 4 dalis. Kiekvieną dalį supiausty smulkiai kartu su žieve ir minkštumu. Taip pat supiaustyk ir žieves. Kiekvienam puodukui vaisių su žievėmis įpilk 3 puodukus vandens ir tegul pastovi 24 valandas. Tuomet užvirink ir tegul ant lėtos ugnelės paverda 15 minučių. Tada įdėk tiek pat cukraus, kiek yra marmelado, ir virink iki patinkamo tirštumo. Kuo ilgiau marmeladas su cukrumi virs, tuo jis bus tirštesnis. Sudėk į švarius, sterilizuotus stiklus,